

ТВАРИНИ БУДУЮТЬ: МАТЕРІАЛИ БУДІВНИЦТВА ВИГОТОВЛЕНІ САМОТУЖКИ

Тварини використовують різні матеріали для зведення своїх споруд. Дехто виробляє їх самотужки, інші змішують матеріали власного виробництва із предметами, що знайдуть поблизу. Є і такі тварини, що повністю послуговуються підручними матеріалами, які знаходять у природі, або „позичають” дещо у людей.

Медоносні бджоли будують стільники із воску, який продукують воскові залози у молодих робочих бджіл. Вони розташовані на черевних сегментах у нижній частині черевця. Віск комахи пережовують, змішуючи його зі слиною. На час будівництва стільників всередині бджолиного будиночка комахи підтримують температуру 35 °С.

На черевці **у павука** є рухливі трубчасті вирости – павутинні бородавки. Вони формують павутинне волокно, яке виробляють павутинні залози. З'єднуючи або роз'єднуючи павутинні бородавки, тваринка звиває своє павутиння. Цікаво, що з вигляду одинарна ниточка павука-хрестовика складається з майже 200 окремих волокон!

До речі, часто павутиння стає будматеріалом і для інших тварин.

Оса звичайна міцними щелепами зішкрябає рослинні волокна з дерев, пеньків і навіть парканів, подрібнює та перемішує їх з водою і клейкою слиною. Після висихання утворюється папір, дещо схожий на наш пакувальний.

Окрім того, що виробляє організм, тварини додатково використовують підручні матеріали. Деякі водні птахи, зокрема **баклан** і **сула**, свої гнізда будують із гілок, обмазаних своїм послідом. А от **ластівки** для гнізд використовують глину, змішану із слиною і травинками.

Салангана сіра будує гніздо з власної слини (це займає приблизно 40 днів). У китайській кухні його вважають делікатесом і називають „ластівкове гніздо“. Воно не має вираженого смаку, але його додають до супів та вважають, що воно наділене лікувальними властивостями.

Гусениця шовкопряда плете щільний шовковистий кокон завдовжки 6–10 см. Для цього вона використовує до 4000 м шовкової нитки, яку виробляють її залози.

Розвинені шовкові залози, до речі, мають і **личинки мурах-ткачів**. Такими шовковими нитками мурашки зшивають свої листкові гнізда.

Як ти вже знаєш, піну для своїх будівельних потреб використовують чимало тваринок. Свої кокони **богомол** роблять із білкової пінистої рідини, яку виробляють спеціальні залози в черевці. Спочатку ця пінка волога і м'яка, та з часом вона застигає й твердне.

ЗНАЙДЕНІ У ПРИРОДІ

З гілочок, корінців, пір'їнок, пуху, гнучких стебел і волокон рослин, як усім відомо, зазвичай свої гнізда звивають птахи, зокрема **ремез** і **ткачик**.

Джмелі вистилають свої гнізда мохом. **Мишівка** може для утеплення гнізда теж використовувати мох або ж траву.

Глину як основний будівельний матеріал використовує **пичник рудий**. Птах змішує її із соломкою і травою. На побудову гнізда він використовує понад 2000 шматочків чистої глини, масою по 2–5 г. Готове гніздо має масу приблизно 5–10 кг!

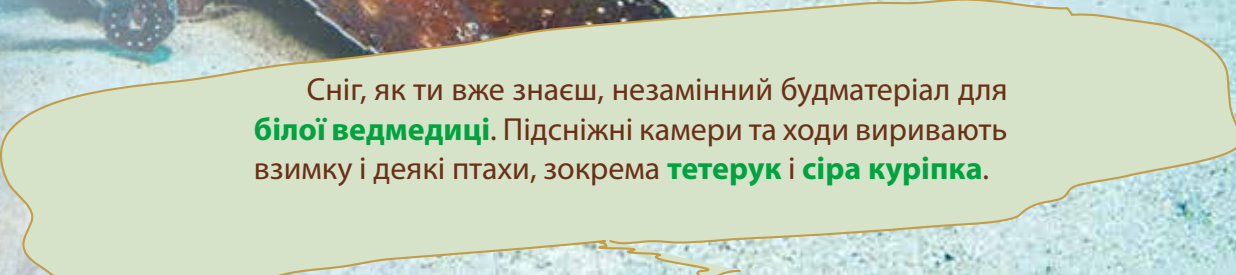
Личинки комах-волохокрильців мешкають у підводних оселях, які будують з рослинних решток, черепашок дрібних молюсків, міцно скріплених павутиною.

Дерева та гілки – незамінний будматеріал для **бобрів**. Аби скріпити стінки домівки, тварини ще використовують мул.

Каміння, панцирі крабів і черепашки молюсків використовують для своїх захисних конструкцій деякі **восьминоги**.

Сніг, як ти вже знаєш, незамінний будматеріал для **білої ведмедиці**. Підсніжні камери та ходи виривають взимку і деякі птахи, зокрема **тетерук** і **сіра куріпка**.

СТВОРЕНІ ЛЮДИНОЮ

Замість природних матеріалів тварини можуть використовувати пластмасу, папір, штучні волокна і тканини, дроти, ганчірки, пакети тощо.

У свої гнізда **сіра ворона** любить вплітати дроти.

Основа гнізда **лелека** робить із товстих гілок, лоток вистилає соломкою і травою, а віднедавна і поліетиленовими пакетами, ганчірками, папером, шнурками.